

PRIM MINISTRU

Buletin permanent al Senatului
1 476, 4x4 2015

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, inițiată de domnul deputat PSD Paul-Claudiu Cotîrleț împreună cu un grup de parlamentari PSD (**Bp. 451/2025**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii nr.7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, în sensul prorogării unor termene prevăzute pentru obiectivele planificate la nivel național, ca ținte asociate indicatorilor-cheie de performanță, ce vizează procesul de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități.

II. Observații

1. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD), instituție care funcționează în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, coordonează la nivel central activitățile de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități, asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu și controlul activităților de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități.

La 28 octombrie 2021, Comisia Europeană a aprobat Planul Național de Redresare și Reziliență a României (PNRR) care va putea primi, astfel, din partea Uniunii Europene, granturi și împrumuturi în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR).

Odată cu aprobarea PNRR, România și-a asumat accelerarea procesului de dezinstituționalizare în perioada 2022-2026, prin două acte normative de importanță majoră:

- *Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, 2022-2030 și Ghidul privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1543/2022¹;*

- *Legea nr. 7/2023 pentru susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.*

Astfel, potrivit descrierii jalonului din PNRR, *Legea nr. 7/2023* prevede măsuri privind definirea unui „*parcurs de trai independent*” pentru majoritatea persoanelor cu dizabilități care sunt în prezent instituționalizate. Actul legislativ va cuprinde:

- o sursă stabilă identificată de finanțare a măsurilor planificate;
- un mecanism de guvernanță cu responsabilități clare atribuite autorităților publice la nivel național și local;
- un mecanism de plată a fondurilor condiționat de realizarea indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor de politică.

Principalul rezultat al intrării în vigoare a acestei legi este reducerea numărului de persoane adulte instituționalizate, potrivit unor ținte măsurabile și în conformitate cu angajamentele asumate de România în PNRR.

¹ pentru aprobarea Strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022 -2030

Potrivit art. 9 alin. (1) din *Legea nr. 7/2023*, obligația de a reduce, până în anul 2026, numărul persoanelor dezinstituționalizate se stabilește după cum urmează:

„Obiectivele planificate la nivel național, ca ținte asociate indicatorilor-cheie de performanță, sunt:

a) obiectivul 1: până la data de 30 iunie 2026, cel puțin 32% din numărul de persoane adulte cu dizabilități instituționalizate să beneficieze de sprijin în vederea dezinstituționalizării și de punerea în aplicare a parcursului de trai independent;

b) obiectivul 2: până la data de 30 iunie 2026, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 32% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la sfârșitul anului 2020;

c) obiectivul 3: în perioada 1 iulie 2026-31 decembrie 2030, procentul persoanelor adulte cu dizabilități instituționalizate se reduce cu 10% din numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial la data de 30 iunie 2026”.

Totodată, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, obiectivele planificate la nivelul fiecărui județ/sector al municipiului București se stabilesc prin ordin al președintelui ANPDPD.

Având în vedere prevederile art. 9 din *Legea nr. 7/2023*, au fost stabilite obiectivele în termeni de ținte, prin aplicarea procentelor de 32% și 10% față de indicii valorici de la nivelul anului 2020, iar valorile rezultate au fost defalcate la nivelul fiecărui județ, sub formă tabelară, pentru anii 2026 și 2030.

Legea nr. 7/2023 reglementează cadrul general pentru realizarea reformei sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități, prin operaționalizarea și prioritizarea măsurilor pentru accelerarea procesului de dezinstituționalizare și de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități, precum și pentru îndeplinirea indicatorilor cantitativi stabiliți în PNRR, Componenta 13 - Reforme sociale, Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități și în strategiile naționale din domeniul dizabilității.

În plus față de cele de mai sus, precizăm că modificarea propusă duce la încălcarea *principiului ireversibilității* pentru cele două jaloane deja îndeplinite din PNRR, respectiv:

- Jalonul 380: Intrarea în vigoare a actului legislativ pentru punerea în aplicare și operaționalizarea *Ghidului privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare*. A fost îndeplinit prin intrarea în vigoare a *Hotărârii de Guvernul nr. 1543/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind*

prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030;

- Jalonul 381: Intrarea în vigoare a legii de sprijinire a punerii în aplicare a *Strategiei naționale adoptate pentru prevenirea instituționalizării*. A fost îndeplinit prin intrarea în vigoare a *Legii nr.7/2023*.

Ambele jaloane au fost evaluate de Comisia Europeană ca fiind îndeplinite satisfăcător în cadrul Cererii de plată nr. 3, fiind luate în considerare prevederile celor două acte normative.

Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, reglementează, la art. 24 alin. (3), *principiul ireversibilității reformelor*, după cum urmează:

„Comisia evaluează, cu titlu preliminar, fără întârzieri nejustificate, în termen de cel mult două luni de la primirea cererii, dacă au fost atinse în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului menționată la articolul 20 alineatul (1). Atingerea în mod satisfăcător a jaloanelor și a țăintelor presupune că măsurile legate de jaloanele și țăintele care anterior au fost atinse în mod satisfăcător nu au fost revocate de statul membru în cauză. În scopul evaluării, se iau în considerare și acordurile de tip operațional menționate la articolul 20 alineatul (6)”.

De asemenea, art. 6 alin. (4) din *Acordul de Finanțare semnat între România și Comisia Europeană* prevede verificarea, la fiecare cerere de plată, a faptului că măsurile îndeplinite anterior nu au fost revocate, inclusiv solicitarea de informații suplimentare și verificări *ad-hoc* la fața locului.

Statul membru trebuie să confirme, la depunerea fiecărei cereri de plată, faptul că țăintele și jaloanele îndeplinite anterior nu au fost revocate, aceasta fiind o condiție pentru depunerea cererilor de plată pentru MRR, în conformitate cu Anexa II la *Acordul de Finanțare*.

Acest *principiu al ireversibilității reformelor* a fost, de asemenea, preluat la nivelul legislației naționale, prin art. 5 alin. (2) lit. b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență*, precum și pentru modificarea și completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe*

*rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu modificările și completările ulterioare*².

Astfel, orice modificare adusă actelor normative care au făcut obiectul unor jaloane din PNRR care au fost evaluate pozitiv de Comisia Europeană duce la încălcarea *principiului ireversibilității reformelor*, respectiv a art. 24 din *Regulamentul (UE) 2021/241*, precum și a prevederilor *Ordonanța de urgență de Guvernului nr. 124/2021*, conform celor prezentate mai sus.

În plus, prorogarea termenelor pentru aplicarea prevederilor art. 9 din *Legea nr. 7/2023* contravine cerințelor țintei PNRR 383 - *Persoane cu dizabilități dezinstituționalizate*, care prevede dezinstituționalizarea unui număr de 5.411 persoane până la data de 30 iunie 2026.

2. Referitor la titlul și la partea introductivă a Articolului unic al inițiativei legislative, semnalăm faptul că, în conformitate cu art. 41 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „*Titlul actului normativ cuprinde denumirea generică a actului, în funcție de categoria sa juridică și de autoritatea emitentă, precum și obiectul reglementării exprimat sintetic*”.

De asemenea, potrivit art. 59 alin. (2) din același act normativ, „*Pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a unui act normativ se nominalizează expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizându-se sintagma "se modifică și va avea următorul cuprins:", urmată de redarea noului text*”.

Astfel, raportat la intenția de reglementare, învederăm faptul că demersul legislativ preconizat constă doar în modificarea *Legii nr. 7/2023*, iar nu și în completarea ei (art. 59 și art. 60 din *Legea nr. 24/2000*).

În consecință, titlul și partea introductivă trebuiau formulate în mod corespunzător.

3. Semnalăm că norma preconizată pentru articolul unic pct. 1 lit. b) este neclară din perspectiva termenului de 31 decembrie 2030, întrucât din conținutul acesteia nu reiese și momentul de la care începe să curgă acesta, astfel că era necesară completarea în mod corespunzător.

4. Învederăm că există o necorelare și între pct. 2 lit. c) și pct. 1 lit. b) în ceea ce privește numărul persoanelor afectate de măsură, pct. 2 lit. c)

² b) avizarea de către reprezentantul legal a proiectelor de acte normative inițiate de coordonatorii de reformă pentru implementarea măsurilor de reformă prevăzute în cadrul PNRR, precum și a oricăror alte acte normative care pot avea un impact direct/indirect asupra asigurării ireversibilității reformelor și investițiilor incluse în cadrul planului.

prevăzând doar reducerea suplimentară cu 10%, însă nu și dacă se raportează la numărul total de persoane asistate prevăzut la pct. 1 lit. b).

Astfel, semnalăm că era necesară formularea normei de la pct.2 lit.c) într-o manieră similară celei de la pct.1 lit.b) și completarea acesteia, astfel încât să reiasă termenul de la care încep să fie aplicate măsurile.

5. Semnalăm că instrumentul de prezentare și motivare nu este corelat cu textul inițiativei legislative în ceea ce privește data până la care cel puțin 32% dintre persoanele adulte cu dizabilități instituționalizate beneficiază de măsuri de sprijin.

Astfel, în *Expunerea de motive* se menționează că aceștia vor beneficia până la data de 31 decembrie 2030, în timp ce în cuprinsul propunerii, la textul preconizat pentru pct. 2 lit. a), este prevăzută data de 30 iunie 2028.

Aceeași necorelare există și între *Expunerea de motive* și obiectivul de la lit. c) a art. 9, în ceea ce privește raportarea la „numărul total de persoane asistate în cadrul sistemului rezidențial”.

În acest context, pentru corecta aplicare a normelor, apreciem că era necesară formularea corespunzătoare a textelor.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă

Ilie-Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului